

Motion till riksdagen 2009/10:So408

av **Margareta Pålsson m.fl. (m)**

Ätstörningar och graviditet

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om ätstörningar och graviditet.

Motivering

Enligt Socialstyrelsen lider ca 100 000 tonårsflickor i Sverige av ätstörningar och debutåldern sjunker: idag kommer också 9- och 10-åringar till ätstörningskliniker med fullt utvecklad anorexi. Enligt Ungdomsstyrelsen har psykiska besvär blivit allt vanligare och det är främst unga kvinnor som drabbas. WHO uppger att ätstörningar är en av de vanligaste psykiska sjukdomarna hos flickor i tonåren.

Många kvinnor med tidigare ätstörningar riskerar återfall i sjukdomen under eller efter graviditeten. Grundproblemet vid ätstörningar, särskilt vid graviditet, är skam- och skuldkänslor hos modern. För trots förnekelse och bristande sjukdomsinsikt så finns en viss medvetenhet om att det man gör inte är hälsosamt, varken för sig själv eller det barn man väntar.

En studie, presenterad av Karolinska Institutet, visar att gravida kvinnor som tidigare haft ätstörning har en högre frekvens av tillväxthämning av fostret. Så många som 22 procent fick så allvarliga återfall i sitt gamla ätbeteende under graviditeten att de behövde söka hjälp. Detta är oroväckande. Inte minst eftersom risken för missfall ökar samtidigt som det är vanligare med både lägre födelsevikt och mindre huvudomfång hos barnen. Det är lätt att inse att ett foster som inte får tillräckligt med näring blir utsatt för stora risker som kan ge konsekvenser för livet. Det finns också barnläkare som ser ett möjligt samband mellan ätstörningar hos modern och adhd hos barnet.

FAS-barn, d v s barn med alkoholskador p.g.a. moderns missbruk, är ett känt problem. Inom mödravården har man blivit mer observant och bättre på att ta hand om kvinnor med alkoholproblem och förhoppningsvis kommer det

Fel! Okänt namn på

att födas färre barn med de allvarliga skador som en missbrukande mamma kan ge sitt barn. Men i dessa tider, med en allt större kroppsfixering och trender där vi ska vara smala, smarta och snygga, finns stora risker för en ny grupp barn med problem: size zero-barnen, de som inte fick tillräckligt med näring p g a mammans ätstörning.

För att hjälpa kvinnor som lider av anorexi eller bulimi krävs flera åtgärder. Först och främst handlar det om ökad kunskap om problematiken inom utbildningar till yrken som idag kommer i kontakt med unga kvinnor och gravida, såsom skolsköterske- och barnmorskeutbildningar. Det behövs också mer forskning totalt sett, dels kring problematiken, dels kring skadorna kring mödrar och deras barn. Dessutom bör gravida som har ätstörningar och som har uppmärksamats av mödravården få hjälp i form av extra ultraljudsundersökningar, uppföljning och samtal under hela graviditeten.

Regeringens förnyade folkhälsopolitik riktar in arbetet med folkhälsan på ett nytt sätt. Det handlar om att uppmuntra individens goda hälsoutveckling genom att ge stöd för kloka egna hälsoval, om att utveckla hälsofrämjande metoder utifrån en vetenskaplig grund och om att stödja ett gemensamt ansvarstagande för folkhälsoarbetet hos flera olika typer av samhällsaktörer. I den förnyade folkhälsopolitiken bör också frågan om gravida kvinnor med ätstörningar uppmärksammas.

Stockholm den 2 oktober 2009

Margareta Pålsson (m)

Hillevi Engström (m)

Inger René (m)